

รายงานพิเศษ Thailand 4.0

มกอช.ยกระดับสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน บูรณาการงานตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0

ท่ามกลางสถานการณ์การค้าที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่หยุดนิ่ง โดยเฉพาะการแข่งขันด้านราคาสินค้าเกษตรที่มีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น รวมถึงกลไกการค้าของประเทศผู้นำเข้าที่มุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและมีระบบตรวจสอบคุณภาพสินค้าเกษตรอย่างเข้มงวด สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานหลักที่ให้การรับรองระบบงาน (AB) ด้านสินค้าเกษตรและอาหารของประเทศ ได้กำหนดเป้าหมายขับเคลื่อนการพัฒนาสินค้าเกษตรและอาหารของประเทศให้สอดคล้องกับนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ของรัฐบาล และนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อยกระดับมาตรฐานการเกษตรสู่ความยั่งยืน

นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์ เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) กล่าวว่า โจทย์ในการขับเคลื่อนสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1.กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร (มกษ.) โดยมีกรมการที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะในแต่ละด้าน มาร่วมกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร 2.การตรวจรับรอง ทั้งนี้ มกอช. ไม่ได้เป็นหน่วยรับรองสินค้า แต่จะเป็นหน่วยตรวจรับรองระบบงานหรือขึ้นทะเบียนให้กับหน่วยตรวจรับรอง (CB) ประกอบด้วยกรมต่างๆ เช่น กรมประมง กรมการข้าว กรมปศุสัตว์ กรมหม่อนไหม เป็นต้น โดยกรมต่างๆ ไม่ต้องมาขึ้นทะเบียนกับ มกอช. แต่จะมีหน่วยงานตรวจรับรองภาคเอกชนที่จะมาขึ้นทะเบียนกับ มกอช. ฉะนั้น มกอช.จะต้องทำหน้าที่เป็นหน่วยรับรองระบบงานด้านสินค้าเกษตรและอาหารของประเทศไทยที่มีมาตรฐานและได้รับการยอมรับจากต่างประเทศซึ่งมีอยู่ทั่วโลก เพื่อให้สินค้าด้านการเกษตรไทยมีมาตรฐานไปสู่ความยั่งยืนตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ 3.การควบคุม โดยมี พ.ร.บ.มาตรฐานสินค้าเกษตรออกมากควบคุมการใช้ฉลาก การใช้เครื่องหมาย เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานดังกล่าว และ 4.การส่งเสริมการนำ

6 มกอช. ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจให้กับภาคเอกชน โดยมี มกอช. เป็นผู้กำกับดูแล รวมถึงสร้างผู้ตรวจรับรองให้มีคุณภาพมาตรฐาน เพื่อให้การตรวจรับรองมีความสะดวกรวดเร็ว รัดกุม และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น”

มาตรฐานไปใช้ คือการสร้างการรับรู้มาตรฐานที่ มกอช. ดำเนินการอยู่ให้กับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบัน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขับเคลื่อนนโยบายเกษตรแปลงใหญ่และเกษตรอินทรีย์อย่างต่อเนื่อง ฉะนั้นหน้าที่หลักของ มกอช. คือ การตรวจรับรองแปลงใหญ่ ซึ่งหน่วยงานที่ตรวจรับรองของภาครัฐอาจมีไม่เพียงพอ ทำให้การตรวจรับรองไม่สามารถเสร็จตามเวลาที่กำหนดได้ มกอช. ได้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจให้กับภาคเอกชน โดยมี มกอช. เป็นผู้กำกับดูแล รวมถึงสร้างผู้ตรวจรับรองให้มีคุณภาพมาตรฐาน เพื่อให้การตรวจรับรองมีความสะดวกรวดเร็ว รัดกุม และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขณะที่เกษตรอินทรีย์เป็นอีกหนึ่งยุทธศาสตร์สำคัญของรัฐบาล ซึ่งได้รับความนิยมทั้งจากประชาชนชาวไทยและต่างชาติ และผลักดันให้สินค้าเกษตรอินทรีย์ส่งออกไปขายต่างประเทศมากขึ้น โดย มกอช. ได้มีการนำมาตรฐานสินค้าเกษตรของประเทศที่จะส่งออกมาเทียบเคียงกับมาตรฐานของประเทศไทย แม้ว่าเรื่องนี้จะมีความยาก แต่มกอช. ก็ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนและต่อเนื่อง

“ขณะนี้ มกอช. กำลังเทียบมาตรฐานกับอาเซียน และอียู และมองตลาดใหม่ อย่างสหรัฐอเมริกา โดยจะเทียบเคียงมาตรฐานกับสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีน เป็นต้น” เลขาฯ มกอช. กล่าว นอกจากนี้ มกอช. ยังพัฒนาเกษตรอินทรีย์ให้กับหน่วยตรวจรับรอง (CB) พร้อมกับเชิญชวนให้สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีน ให้การยอมรับ CB ของไทย ยกตัวอย่างเช่น CB กรมการข้าว เข้าไปตรวจรับรองแปลงข้าวเกษตรอินทรีย์ ขณะเดียวกันเจ้าของแปลงก็ยังส่งออกไปยังตลาดอียูด้วย และต้องการขยายตลาดไปยังสหรัฐอเมริกา กรณีนี้ มกอช. สามารถเข้าไปตรวจได้เลยเพราะ อียู กับสหรัฐอเมริกา ยอมรับความสามารถ CB ของกรมการข้าว ส่วนการเทียบเคียงมาตรฐานนั้นจะครอบคลุมของตลาดอียูด้วยการตรวจครั้งหนึ่งตรวจเพียงครั้งเดียว ได้สองมาตรฐาน เป็นต้น สิ่งดังกล่าวส่งผลให้ไทยสามารถขยายการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ไปยังตลาดต่างประเทศได้ ขณะที่การตรวจรับรองคุณภาพมีความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

หากจะถามถึงเรื่องการสร้างการรับรู้ทั้งนี้ เลขาฯ มกอช. กล่าวว่า มกอช. ได้มีการสร้างความรับรู้ควบคู่ไปกับการพัฒนาการตรวจรับรองคุณภาพสินค้าเกษตร ไม่ว่าจะเป็นการสร้างความรู้เรื่องของ GAP เรื่องของ Q หรือเกษตรอินทรีย์ ผ่านคิวอาสาที่เพิ่มจำนวนขึ้นทุกปี การให้ความรู้ในกลุ่มนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรม เพื่อให้มีความรู้สามารถประกอบอาชีพทางการเกษตรได้ตามมาตรฐานหรือศึกษาต่อ และต่อยอดไปถึงผู้ตรวจประเมินในอนาคต การให้ความรู้กับนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ตอนนี้เริ่มคุยไว้กับหลายมหาวิทยาลัย โดยใช้วิธีเข้าไปเล่าให้ฟัง หรือเข้าไปสอน และในอนาคต

เสริมสุข สลักเพ็ชร์

จะจัดทำเป็นหลักสูตรผู้ตรวจประเมิน เพื่อสร้างผู้ตรวจรับรองให้ กับภาครัฐ

สุดท้ายการให้มีความรู้เรื่องอาหารปลอดภัยกับเด็กในโรงเรียน ซึ่ง มกอช. ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลากว่า 10 ปี เพื่อขยายผลไปยังครอบครัวและชุมชน อีกทั้งส่งเสริมร้าน Q Restaurant ซึ่งขณะนี้มียู่ประมาณ 3,000 แห่ง พร้อมมอบสัญลักษณ์ Q ให้ร้านโมเดิร์นเทรดและตลาดสดเพื่อกระตุ้นให้เกิดการรับรู้มากขึ้น ผู้บริโภคมีความมั่นใจในสินค้าเกษตรและขยายต่อโครงการอย่างต่อเนื่อง